WORLD FORUM ON ACADEMIC INNOVATION AND DIGITAL LITERACY

ZAMONAVIY KIMYO VA UNING HAYOTDAGI AHAMIYATI

Buxoro viloyati Vobkent tumani

1-son texnikumi kimyo fani o‘qituvchisi

Baxronova Nazokat Muzaffar qizi

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy kimyo fanining ta’lim sohasidagi o‘rni va uning talabalar hayotidagi ahamiyati, kimyo fanini o‘qitishda qo‘llanilayotgan zamonaviy yondashuvlar, innovatsion texnologiyalar hamda ularning o‘quv jarayoniga ta’siri, shuningdek, talabalar kimyo fanini o‘rganish orqali egallaydigan nazariy va amaliy bilimlar, ularning kelajak kasbiy faoliyatidagi roli haqida ma’lumot keltirilgan.

Kalit so‘zlar: Zamonaviy kimyo, ta’lim tizimi, talabalar, kimyoviy jarayonlar, laboratoriya ishlari, innovatsion texnologiyalar, virtual laboratoriya, ilmiy tadqiqot, yashil kimyo, ekologiya, amaliy ko‘nikma, ilmiy fikrlash, fan va texnologiya.

Bugungi kunda ta’lim tizimi jamiyat taraqqiyotining eng muhim poydevorlaridan biri hisoblanadi. Ayniqsa, tabiiy fanlar, jumladan kimyo fani talabalarni zamonaviy ilmiy tafakkurga yo‘naltirishda katta ahamiyat kasb etadi. Zamonaviy kimyo nafaqat nazariy bilimlar majmuasi, balki amaliy hayotda, sanoat va texnologiyada keng qo‘llaniladigan muhim fan sohasidir.

Talabalar ta’lim jarayonida kimyo fanini o‘rganish orqali moddalarning tuzilishi, ularning o‘zgarish qonuniyatlari hamda kimyoviy jarayonlarning hayotdagi o‘rnini chuqur anglaydilar. Bu esa ularning ilmiy fikrlashini rivojlantirib, kelajakda innovatsion g‘oyalar yaratishiga zamin hozirlaydi. Shuningdek, zamonaviy kimyo fanining rivojlanishi ta’lim sohasida yangi laboratoriya uskunalari, interaktiv o‘quv metodlari va amaliy tajribalar bilan boyitilgan o‘qitish tizimini shakllantirmoqda.

Zamonaviy kimyo va uning hayotdagi ahamiyatini o‘rganish, ayniqsa talabalar uchun, nafaqat bilim olish jarayoni, balki kelajak kasbiy faoliyatga tayyorgarlikning muhim bosqichi hisoblanadi.

Zamonaviy kimyo bugungi ta’lim tizimida talabalarni ilmiy dunyoqarashini kengaytiruvchi va amaliy ko‘nikmalarini shakllantiruvchi asosiy fanlardan biridir. Kimyo fanini chuqur o‘rganish orqali talabalar nafaqat nazariy bilimlarga ega bo‘ladilar, balki ularni amaliy hayotda qo‘llash imkoniyatini ham o‘zlashtiradilar. Bu esa ta’lim jarayonini real hayot bilan bog‘laydi va o‘quvchilarning kasbiy tayyorgarligini mustahkamlaydi.

Zamonaviy ta’lim tizimida kimyo fanini o‘qitish an’anaviy usullardan chiqib, innovatsion texnologiyalar asosida olib borilmoqda. Masalan, virtual laboratoriyalar, kompyuter simulyatsiyalari va interaktiv platformalar talabalarni murakkab kimyoviy jarayonlarni oson tushunishiga yordam beradi. Bu usullar nafaqat bilim berishni yengillashtiradi, balki talabalarni mustaqil fikrlashga ham undaydi.

Talabalar kimyo fanini o‘rganish jarayonida moddalarning tarkibi, tuzilishi va ularning o‘zgarish qonuniyatlarini anglab boradilar. Bu bilimlar tibbiyot, farmatsevtika, ekologiya, energetika va sanoat kabi ko‘plab sohalarda muhim ahamiyatga ega. Masalan, farmatsevtika sohasida yangi dori vositalarini yaratish, ekologiyada esa atrof-muhitni muhofaza qilishda kimyo bilimlari keng qo‘llaniladi.

Shuningdek, zamonaviy kimyo talabalarni ilmiy tadqiqotlarga jalb etishda ham muhim rol o‘ynaydi. Laboratoriya ishlari va tajribalar orqali ular nazariy bilimlarni amalda sinab ko‘radilar. Bu jarayon ularda tahlil qilish, muammolarni hal etish va ilmiy xulosa chiqarish ko‘nikmalarini shakllantiradi.

Bugungi kunda “yashil kimyo” tushunchasi ham ta’lim jarayoniga kirib kelmoqda. Bu yo‘nalish atrof-muhitga zarar yetkazmaydigan kimyoviy jarayonlarni o‘rganadi va talabalarni ekologik mas’uliyatga o‘rgatadi. Bu esa kelajak mutaxassislarining tabiatga nisbatan ongli munosabatini shakllantirishga xizmat qiladi.

Zamonaviy kimyo ta’lim sohasi bilan uzviy bog‘liq bo‘lib, talabalarni nafaqat bilimli, balki malakali va innovatsion fikrlaydigan mutaxassislar sifatida shakllantirishda muhim o‘rin tutadi.

Xulosa qilib aytganda, zamonaviy kimyo fanining ta’lim sohasidagi o‘rni juda muhim va beqiyosdir. U talabalarni nafaqat nazariy bilimlar bilan qurollantiradi, balki ularning amaliy ko‘nikmalarini rivojlantirishga ham xizmat qiladi. Kimyo fanini o‘rganish jarayonida talabalar ilmiy fikrlash, tahlil qilish va muammolarga yechim topish qobiliyatlarini shakllantiradilar.

Bugungi kunda zamonaviy ta’lim texnologiyalarining kimyo faniga joriy etilishi o‘quv jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilmoqda. Virtual laboratoriyalar, interaktiv darslar va innovatsion metodlar talabalarni ilmga bo‘lgan qiziqishini oshiradi hamda ularni kelajak kasbiy faoliyatga puxta tayyorlaydi.

Shu bois, zamonaviy kimyo va uning hayotdagi ahamiyatini chuqur o‘rganish talabalar uchun katta imkoniyatlar eshigini ochadi. Bu fan nafaqat ilmiy rivojlanishga, balki jamiyat taraqqiyotiga ham xizmat qiladigan muhim soha hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. E.A. Migranova, Sh.X. Poziiova Kasbiy pedagogik faoiiyatga kirish / O‘quv qo‘llamna. - Toshkent: “Tafakkur bo‘stoni”, 2018 y. - 200 bet
2. I.V. Grosheva, L.G.Yevstafeva, D.T.Maxmudova, Sh.B.Nabixanova, S.V.Pak, G.E.Djanpeisova “Ilk qadam” davlat o‘quv dasturi T: 2022.
3. F.Qodirova, Sh.Toshpo‘latova, M.A’zamova. “Maktabgacha pedagogika”.-T., “Ma’naviyat”. 2019 y.- 688 bet
4. Sh.A. Sodiqova “Maktabgacha pedagogika”. “Tafakkur sarchashmalari” T:. 2013 y.- 288 bet.
5. N.M. Qayumova “Maktabgacha pedagogika”, “TDPU” nashriyoti T:. 2013 y- 184 bet.
6. A.A. Xoliqov. Pedagogik mahorat. Darslik. Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi. – T.: Iqtisod-moliya, 2011 y. -420 bet.
7. Raxmonova Sojida Muxammadovna. “Preparing the graduate students of primary

education for innovative professional activity". Web of Scientist: International Scientific Research Journal (WoS) ISSN: 2776-0979, Volume 4, Issue 8, August, 2023. Pages 288-293

8. Raxmonova Sojida Muxammadovna. "Practical features of preparing primary education students for professional activity" science and innovation in the education system, 2(9), 67–71. https://doi.org/10.5281/zenodo.8314153. 31.08.2023 y
9. Рахмонова Сожида Мухаммадовна. "Педагогико-психологические особенности подготовки учителей начальных классов к инновационной профессиональной деятельности. Innovative research in the modern world: theory and practice, 2(23), 92–94c. 11(39)-son 31.08.2023 y
10. S.M.Raxmonova Didactic possibilities of improving the methodology for preparing future educators of the preschool educational organization for innovative professional activities. Pindus Journal of Culture, Literature, and ELT ISSN: 2792 – 1883 | Volume 2 No. 12 https://literature.academicjournal.io 16.12.2022 y.36-40 bet.
11. S.M. Raxmonova Мактабгача таълим ёшидаги болаларга таълим беришда компетенциявий ёндашув. Respublika OAK. Илимий-методикалық журнал 5/1 2022 y.101-105 bet
12. S.M. Raxmonova Bo'lajak pedagoglarni innovatsion kasbiy faoliyatga tayyorlashda o'z-o'zini shakllantirish va mukammallashtirishga o'rgatish. Respublika OAK. Илимий-методикалық журнал. ¾. 2023 y. 141-146